

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีที่มี นายอนันต์ ปันยารชุน เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป โดยให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ และต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ อีก ๒ ครั้ง ในสมัยคณะรัฐมนตรีที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี และในสมัยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน คือ พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอีก ๒ ฉบับตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอนที่ ๔๖ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๓๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๓๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตฉบับปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับกาลสมัยและไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่กำลังขยายตัวในปัจจุบันและในอนาคต ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนฐานะของสำนักงานประกันภัยเป็นกรมการประกันภัย ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของธุรกิจประกันชีวิต สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้มีความคล่องตัวและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้เอาประกันภัยเพิ่มขึ้น ตลอดจนควรกำหนดขอบเขตอำนาจและหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เสียใหม่ เพื่อให้สามารถควบคุมและกำกับดูแลกิจการธุรกิจประกันชีวิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด บทเฉพาะกาล และอัตราค่าธรรมเนียม มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐

๒. พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การประกอบธุรกิจประกันชีวิตของธนาคารออมสินตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารออมสิน

๓. กำหนดบทนิยามความหมาย เช่น คำว่า “บริษัท” “สำนักงานใหญ่” “การประกอบธุรกิจประกันชีวิต” “เงินกองทุน” “ตัวแทนประกันชีวิต” “นายหน้าประกันชีวิต” “กองทุน” เป็นต้น

๔. หมวด ๑ บริษัท

กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัท การถือหุ้นของบริษัท การควบบริษัทเข้ากันตามกฎหมาย การเสียค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต และผู้ที่จะประกอบธุรกิจประกันชีวิตต้องได้รับ

ใบอนุญาต การวางหลักทรัพย์ของบริษัท การจัดสรรเงินสำรองประกันภัย การชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย ในกรณีบริษัทเล็กกัน หรือบริษัทล้มละลาย การดำรงไว้ซึ่งเงินกองทุน

๕. หมวด ๒ การควบคุมบริษัท

กำหนดเงื่อนไขสำหรับการประกอบธุรกิจ กำหนดแบบและข้อความในกรมธรรม์ประกันภัย การกำหนดอัตราเบี้ยประกันภัย ข้อห้ามที่มีให้บริษัทกระทำการ เช่น ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย ลดทุน โดยมิได้รับอนุญาต ผักเงินไว้ที่อื่นนอกจากที่ธนาคาร ฯลฯ กำหนดคุณสมบัติลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่มีให้ บริษัทตั้งหรือยอมให้เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน บุคคลที่มีอำนาจในการจัดการหรือเป็นที่ปรึกษา ของบริษัท การตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของบริษัท การเลิกกิจการของบริษัท การควบคุมการดำเนินการ ของบริษัท

๖. หมวด ๓ การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต

การกำหนดเหตุให้สั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต อาทิ มีหนี้สินเกินกว่าทรัพย์สิน หรือมีฐานะการเงินไม่มั่นคงอันอาจเกิดความเสียหายแก่ผู้เอาประกันภัยหรือประชาชน ผ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง เงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด เป็นต้น และการชำระบัญชีเมื่อบริษัทเลิกกิจการ

๗. หมวด ๔ ตัวแทนประกันชีวิตและนายหน้าประกันชีวิต

การกำหนดให้ผู้กระทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิต หรือนายหน้าประกันชีวิต ต้องได้รับใบอนุญาต และต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด การขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตของนิติบุคคล การให้นายหน้า ประกันชีวิตจัดเก็บเกี่ยวกับเอกสารธุรกิจของตน เช่น สมุดลงทะเบียน สมุดบัญชี ใว้ที่สำนักงาน การขอต่อใบอนุญาต การส่งมอบกรมธรรม์ประกันภัย การสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือเป็นนายหน้าประกันชีวิต

๘. หมวด ๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต

การให้จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตขึ้น กำหนดเงินและทรัพย์สินของกองทุนให้เป็น ของกรมการประกันภัยและไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน การเบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินและการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

๙. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

การกำหนดบทลงโทษแก่บริษัทที่ฝ่าฝืนหรือผู้ฝ่าฝืนหรือบริษัทที่ไม่ปฏิบัติตามหรือขัดขวางหรือ ไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการ และตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้

๑๐. บทเฉพาะกาล

ให้บรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการให้ ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และให้บรรดากระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขในการอนุญาตที่ออก หรือกำหนด ใช้บังคับอยู่ก่อน หรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่ง พระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๑. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม จำนวน ๒๐ รายการ ตามท้ายพระราชบัญญัตินี้ อาทิเช่น (๑) ค่าขอรับ ใบรับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ๑๐๐,๐๐๐ บาท (๒) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น

๒. พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๖ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมานาน และปรากฏว่าหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตัวแทนประกันชีวิต และนายหน้าประกันชีวิตในพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประชาชนผู้เอาประกันภัย ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อคุ้มครองประชาชนและผู้เอาประกันภัย และพัฒนาการประกอบธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๖ มาตรา และอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “บริษัท” “เงินกองทุน” “กองทุน” “นายทะเบียน” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้ อีกทั้ง ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่กบอออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ การประกอบธุรกิจประกันชีวิตต้องจัดตั้งในรูปแบบบริษัทมหาชนจำกัดและได้รับใบอนุญาตโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี การขอรับใบอนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับมูลค่าหุ้นที่จดทะเบียน และกรรมการบริษัทต้องมีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๙)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการโอนหรือรับโอนกิจการ (มาตรา ๑๐)

๕. ให้เพิ่มมาตรา ๑๔/๑ มาตรา ๑๔/๒ และมาตรา ๑๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกรณีการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนการควบบริษัท และการโอนกิจการของบริษัทให้แก่บริษัทอื่นทั้งหมดหรือบางส่วน (มาตรา ๑๑)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดให้บริษัทต้องเสียค่าธรรมเนียมรายปีสำหรับการประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๑๒)

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นการยกเลิกทั้งมาตรา (มาตรา ๑๓)

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกรณีบริษัทเปิดสาขา และกรณีห้ามมิให้รับประกันภัย โดยทำสัญญาประกันชีวิตกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๑๔)

๙. ให้เพิ่มความวรรคสองของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับการใช้ชื่อในธุรกิจของตัวแทนประกันชีวิต (มาตรา ๑๕)

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับเงินสำรองประกันภัย และคณะกรรมการมีอำนาจกำหนดให้บริษัทวางเงินสำรอง (มาตรา ๑๖)

๑๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งยกเลิกทั้งมาตรา (มาตรา ๑๗)

๑๒. ให้เพิ่มหมวด ๑/๑ การดำรงเงินกองทุนและสินทรัพย์สภาพคล่อง มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๗/๑ มาตรา ๒๗/๒ มาตรา ๒๗/๓ มาตรา ๒๗/๔ มาตรา ๒๗/๕ มาตรา ๒๗/๖ และมาตรา ๒๗/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับอำนาจของคณะกรรมการในการประกาศกำหนดประเภทชนิดของเงินกองทุน องค์ประกอบของสินทรัพย์สภาพคล่อง การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของบริษัท ต้องไม่ต่ำกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด อาทิ การบริหารสินทรัพย์ หนี้สิน ภาระผูกพัน นอกจากนี้ กำหนดให้บริษัทจัดทำรายงานการดำรงเงินกองทุนต่อนายทะเบียน และในการพิจารณาของนายทะเบียน เป็นต้น (มาตรา ๑๘)

๑๓. ให้เพิ่มมาตรา ๓๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับข้อความหรือภาพที่โฆษณา และห้ามตัวแทนประกันชีวิตนำข้อความหรือภาพโฆษณา หรือหนังสือชักชวนที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากบริษัทไปใช้ในการชักชวนให้บุคคลทำสัญญาประกันชีวิต (มาตรา ๑๙)

๑๔. ให้ยกเลิกความใน (๑๖) ของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับข้อห้ามบริษัทกระทำการเรื่องขายหรือให้อสังหาริมทรัพย์ใด ๆ หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ารวมกันสูงกว่าที่นายทะเบียนกำหนดแก่กรรมการบริษัท (มาตรา ๒๐)

๑๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการจำหน่ายสังหาริมทรัพย์ของบริษัท คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามสำหรับกรรมการ ผู้จัดการ และกรณีห้ามมิให้บริษัทมอบหมายหรือยินยอมให้บุคคลใดทำการรับประกันชีวิตโดยใช้กรรมธรรม์ประกันภัยของบริษัท ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๑)

๑๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับนายทะเบียนอาจจัดให้มีการพิจารณาข้อร้องเรียน และดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ (มาตรา ๒๒)

๑๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริษัทปฏิบัติ อาทิ การเก็บเบี้ยประกันภัย การประเมินราคาทรัพย์สินและหนี้สินของบริษัท ฯลฯ (มาตรา ๒๓)

๑๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบริษัทต้องจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๒๔)

๑๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทยื่นรายงาน (มาตรา ๒๕)

๒๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทประกาศรายการงบดุลและงบกำไรขาดทุนตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๖)

๒๑. ให้เพิ่มมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้บริษัทเปิดเผยข้อมูล (มาตรา ๒๗)

๒๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับให้บริษัทส่งรายงานประจำปีที่รับรองการคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ (มาตรา ๒๘)

๒๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการเลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๒๙)

๒๔. ให้เพิ่มมาตรา ๕๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับให้บริษัทที่ได้รับอนุญาตให้เลิกประกอบธุรกิจประกันชีวิตส่งคืนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตต่อนายทะเบียน (มาตรา ๓๐)

๒๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับนายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บริษัทแก้ไขฐานะ เช่น เพิ่มทุนหรือลดทุน (มาตรา ๓๑)

๒๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการทำการเป็นตัวแทนประกันชีวิตต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน (มาตรา ๓๒)

๒๗. ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิต คือ “(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย” (มาตรา ๓๓)

๒๘. ให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “(๗) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต” (มาตรา ๓๔)

๒๙. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับผู้ประสงค์จะเป็นตัวแทนประกันชีวิตของบริษัท การขออนุญาตและการอนุญาต (มาตรา ๓๕)

๓๐. ให้เพิ่มมาตรา ๗๐/๑ และมาตรา ๗๐/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกรณีบริษัทต้องร่วมรับผิดชอบตัวแทนประกันชีวิต และในกรณีการปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการเป็นตัวแทน (มาตรา ๓๖)

๓๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับตัวแทนประกันชีวิต นายหน้าประกันชีวิต การรับเบี้ยประกันภัย (มาตรา ๓๗)

๓๒. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๗๑/๑ และมาตรา ๗๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับตัวแทนประกันชีวิตต้องแสดงใบอนุญาต และนายหน้าประกันชีวิตหรือพนักงานของบริษัทต้องแสดงหนังสือมอบอำนาจ (มาตรา ๓๘)

๓๓. ให้ยกเลิกความใน (๔) ของวรรคสองของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับคุณสมบัติของนิติบุคคลอาจขอรับใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตได้ คือ “(๔) นิติบุคคลนั้นต้องไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต” (มาตรา ๓๙)

๓๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตและใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิตให้มีอายุหนึ่งปี การต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าวครบสองคราวติดต่อกันและขอต่ออายุครั้งต่อไป ให้ใบอนุญาตครั้งต่อไปมีอายุครึ่งละห้าปี (มาตรา ๔๐)

๓๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับนายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือใบอนุญาตเป็นนายหน้าประกันชีวิต (มาตรา ๔๑)

๓๖. ให้เพิ่มหมวด ๔/๑ นักคณิตศาสตร์ประกันภัย มาตรา ๘๓/๑ มาตรา ๘๓/๒ มาตรา ๘๓/๓ มาตรา ๘๓/๔ มาตรา ๘๓/๕ มาตรา ๘๓/๖ มาตรา ๘๓/๗ มาตรา ๘๓/๘ มาตรา ๘๓/๙ และมาตรา ๘๓/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกำหนดให้นักคณิตศาสตร์ประกันภัยต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน กำหนดคุณสมบัติของนักคณิตศาสตร์ประกันภัย กำหนดอายุใบอนุญาตมีอายุสองปี กำหนดการจัดทำรายงาน การวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์ตามแบบที่นายทะเบียนประกาศกำหนด นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต เพิกถอนใบอนุญาต และการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการ (มาตรา ๔๒)

๓๗. ให้ยกเลิกความในหมวด ๕ กองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิต มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน คือ “หมวด ๕ กองทุนประกันชีวิต มาตรา ๘๔ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๕/๑ มาตรา ๘๕/๒ มาตรา ๘๕/๓ มาตรา ๘๕/๔ มาตรา ๘๕/๕ มาตรา ๘๕/๖ มาตรา ๘๕/๗ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๖/๑ มาตรา ๘๖/๒ มาตรา ๘๖/๓ มาตรา ๘๖/๔ มาตรา ๘๖/๕ มาตรา ๘๗ มาตรา ๘๗/๑ มาตรา ๘๗/๒ มาตรา ๘๗/๓ มาตรา ๘๗/๔ มาตรา ๘๘ มาตรา ๘๘/๑ และมาตรา ๘๘/๒ เกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนประกันชีวิตให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล กำหนดองค์ประกอบของกองทุน การใช้จ่ายของกองทุน การนำส่งเงินเข้ากองทุนของบริษัท การได้รับชำระหนี้จากกองทุนกรณีบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาต กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดองค์ประกอบของกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และอำนาจหน้าที่ของกรรมการ กำหนดให้มีผู้จัดการกองทุนแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารกองทุน กำหนดคุณสมบัติของผู้จัดการ และการพ้นจากตำแหน่ง กำหนดให้กองทุนวางระบบการบัญชีตามหลักสากล และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และผู้สอบบัญชีมีหน้าที่รายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการบริหารกองทุน (มาตรา ๔๔)

๓๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ

๓๙. ให้เพิ่มมาตรา ๙๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๕)

๔๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๖)

๔๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๗)

๔๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๘)

๔๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๔๙)

๔๔. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๐๖/๑ และมาตรา ๑๐๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๐)

๔๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๑)

๔๖. ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๑๔/๑ และมาตรา ๑๑๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๒)

๔๗. ให้เพิ่มมาตรา ๑๑๗/๑ และมาตรา ๑๑๗/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับบทลงโทษ (มาตรา ๕๓)

๔๗. ให้ถือว่าบรรดาบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมายดังกล่าวอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสาขาของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ในการอนุญาต ในกรณีบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตเป็นบริษัทจำกัด ให้ดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดให้แล้วเสร็จภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถประกอบกิจการตามปกติต่อไปได้ แต่จะดำเนินการขยายธุรกิจไม่ได้จนกว่าจะดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปี หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของบริษัทนั้นสิ้นอายุ และให้ถือว่าบริษัทนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ทั้งนี้ การดำเนินการแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดนั้นให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด (มาตรา ๕๔)

๕๘. ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บริษัทตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการแก้ไขสัดส่วนผู้ถือหุ้นหรือกรรมการให้เป็นไปตามที่กำหนดในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้บริษัทสามารถประกอบกิจการต่อไปได้แต่จะเปิดสาขาเพิ่มมิได้ (มาตรา ๕๕)

๕๙. ในระหว่างการดำเนินการแปรสภาพบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ การโอนหรือการรับโอนกิจการ การควบบริษัทจำกัดเข้ากัน การควบเข้ากันระหว่างบริษัทจำกัดกับบริษัทมหาชนจำกัด การชำระบัญชีหรือการแก้ไขหนังสือบริคณห์สนธิ การเพิ่มทุนหรือลดทุน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๕๖)

๖๐. ในกรณีที่คณะกรรมการยังมีได้ออกประกาศเกี่ยวกับเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือออกประกาศแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้บริษัทถือปฏิบัติโดยดำรงเงินกองทุนตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปพลางก่อน และการดำเนินการออกประกาศดังกล่าวให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๗)

๖๑. บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของบริษัทตามมาตรา ๓๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๕๘)

๖๒. ให้บริษัทตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการให้มีกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๙)

๖๓. ในกรณีที่ยังมิได้ออกประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการขออนุญาต หรือการขอต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ หรือมีการออกประกาศแล้วแต่ยังไม่มียกใช้บังคับ การพิจารณาอนุญาตให้ เป็นไปตามมาตรา ๗๐ หรือมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖๐)

๖๔. ให้บุคคลซึ่งได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากนายทะเบียนให้เป็นผู้รับรองรายงานการคำนวณ ความรับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับสามารถรับรองรายงานการคำนวณความ รับผิดชอบตามกรมธรรม์ประกันภัยต่อไปได้จนกว่าหนังสือให้ความเห็นชอบจะสิ้นอายุ (มาตรา ๖๑)

๖๕. เมื่อพ้นกำหนดแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนักคณิตศาสตร์ ประกันภัยต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๘๓/๓ (๒) เท่านั้น และกำหนดระยะเวลาที่จะขยายออกไปได้ตามความจำเป็น แต่ต้องไม่เกินสองปี (มาตรา ๖๒)

๖๖. ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยโอนเงินทรัพย์สิน และหนี้ของกองทุนเพื่อการพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ไปเป็นของกองทุนประกันชีวิต (มาตรา ๖๓)

๖๗. ให้ยกเลิกอัตราค่าธรรมเนียมในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ อัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน อาทิ ค่าขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ประกันชีวิต ๔๐๐,๐๐๐ บาท ใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท เป็นต้น (มาตรา ๖๔)

๖๘. บรรดากฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คงใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่า จะมีกฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการดำเนินการออก กฎกระทรวง ประกาศ เงื่อนไข หรือคำสั่งดังกล่าวให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๕)

๓. พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนที่ ๑๕ ก วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ หน้า ๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่โครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมกรของบริษัทตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่เหมาะสมกับสภาพการประกอบธุรกิจประกันชีวิต ในปัจจุบัน อีกทั้งหากบริษัทล้มละลายหรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต กองทุนประกันชีวิต จะเข้าไปช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยได้ต่อเมื่อกระบวนการตามกฎหมาย ล้มละลายเสร็จสิ้นแล้วเท่านั้น ซึ่งทำให้กองทุนไม่สามารถคุ้มครองเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการ

เอาประกันภัยได้ทันทีที่สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับโครงสร้างผู้ถือหุ้นและกรรมการของบริษัทและกองทุนประกันชีวิตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตต้องมีจำนวนหุ้นที่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่ไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มีสัญชาติไทยไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ในกรณีที่มีเหตุสมควรคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยอาจอนุญาตให้บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยถือหุ้นได้ถึงร้อยละสี่สิบเก้าของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และให้มีกรรมการที่เป็นบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทยได้เกินหนึ่งในสี่แต่ไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากนี้ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นต้องแก้ไขฐานะการดำเนินการ หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของบริษัทใด หรือเพื่อความมั่นคงของธุรกิจประกันชีวิต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยคำแนะนำของคณะกรรมการฯ มีอำนาจผ่อนผันให้บริษัทที่มีจำนวนหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดได้ ซึ่งการขออนุญาตการอนุญาต การขอผ่อนผันและการผ่อนผันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีกำหนด และเมื่อคณะกรรมการได้อนุญาตหรือรัฐมนตรีได้ผ่อนผันแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยประกาศการอนุญาตหรือผ่อนผันนั้นพร้อมด้วยเหตุผล และเงื่อนไข หรือเงื่อนไขในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๓)

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดให้หลักทรัพย์ประกันที่บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตวางไว้กับนายทะเบียนตามมาตรา ๒๐ และเงินสำรองที่วางไว้ตามมาตรา ๒๔ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตลอดเวลาที่บริษัทยังมีได้เลิกกัน รวมทั้งเวลาที่บริษัทยังคงดำรงอยู่เท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชีและกำหนดเกี่ยวกับบุริมสิทธิและการดำเนินการของเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีที่บริษัทเลิกกัน ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต (มาตรา ๔)

๓. ให้เพิ่มมาตรา ๖๖/๑ มาตรา ๖๖/๒ มาตรา ๖๖/๓ และมาตรา ๖๖/๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ เกี่ยวกับกำหนดให้กองทุนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุประสงค์และการใช้จ่ายเงินของกองทุนให้เหมาะสมขึ้น (มาตรา ๕)

๓.๑ กำหนดให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการชำระบัญชีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับแก่บริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัย

๓.๒ กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัย ให้นายทะเบียนส่งมอบหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่วางไว้กับนายทะเบียนให้แก่ผู้ชำระบัญชี และกำหนดให้บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ทั้งหมดของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชี

๓.๓ กำหนดกรอบระยะเวลาและขั้นตอนให้ผู้ชำระบัญชีดำเนินการแจ้งให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยยื่นคำทวงหนี้ เพื่อตรวจสอบจำนวนเจ้าหนี้และจำนวนหนี้ และให้ผู้ชำระบัญชี

นำหลักทรัพย์ประกันและเงินสำรองที่ได้รับการส่งมอบจากนายทะเบียนมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ที่ไม่มีข้อโต้แย้งตามส่วนเฉลี่ยของมูลหนี้ก่อนที่จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้บริษัทล้มละลาย หลังจากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีออกหนังสือรับรองให้เจ้าหนี้แต่ละราย รวมทั้งแจ้งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหนี้และจำนวนหนี้ให้นายทะเบียนและกองทุนทราบ

๓.๔ กำหนดกรอบในการขายหรือโอนสินทรัพย์ หนี้สิน หรือภาระผูกพันของบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตของผู้ชำระบัญชี และในกรณีที่การดำเนินการดังกล่าวได้มีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์ หนี้สินหรือภาระผูกพันเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนในคดี

๔. ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนเกี่ยวกับกำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนประกันชีวิต” มีฐานะเป็นนิติบุคคล วัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยในกรณีบริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต และเพื่อพัฒนาธุรกิจประกันชีวิตให้มีความมั่นคงและเสถียรภาพ (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๕/๑ และมาตรา ๘๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกองทุนประกันชีวิต ได้แก่ กำหนดองค์ประกอบของกองทุนประกันชีวิต กำหนดอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ของกองทุนประกันชีวิต กำหนดการใช้จ่ายของกองทุนประกันชีวิต (มาตรา ๗)

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕/๕ มาตรา ๘๕/๖ และมาตรา ๘๕/๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัย (มาตรา ๘)

๖.๑ กำหนดให้กองทุนประกันชีวิตชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยแทนบริษัทที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต โดยจำนวนเงินที่เจ้าหนี้แต่ละรายมีสิทธิได้รับจากกองทุน เมื่อรวมกับจำนวนเงินที่ได้รับชำระมาแล้วจากผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๖๖/๓ ต้องมีจำนวนไม่เกินหนึ่งล้านบาท แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้ที่จะได้รับชำระหนี้ส่วนที่เหลือจากกองทุนสินของ บริษัท และหากพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กำหนด เจ้าหนี้มีได้มายื่นขอรับเงินจากกองทุนภายในสิบปีให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน

๖.๒ กำหนดให้คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดจำนวนเงินที่จะจ่ายให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยให้สูงกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๕/๕ ก็ได้

๖.๓. เมื่อกองทุนประกันชีวิตได้ชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ที่เกิดจากการเอาประกันภัยตามมาตรา ๘๕/๕ แล้ว ให้กองทุนเข้ารับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ที่เท่ากับจำนวนเงินที่กองทุนได้จ่ายไป

๗. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทน เกี่ยวกับกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน ให้มีอำนาจกำหนดนโยบายและออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ รวมถึงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริษัทกู้ยืมเงิน ตลอดจนเงื่อนไขการลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน การกู้ยืมเงิน การออกตราสารทางการเงิน วางระเบียบเกี่ยวกับการใช้เงิน และกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง ออกข้อบังคับ และกระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน (มาตรา ๘)

๘. ให้เพิ่มมาตรา ๑๐๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามความในมาตรา ๑๐ ของพระราชบัญญัตินี้ เกี่ยวกับเพิ่มบทกำหนดโทษแก่ผู้ซึ่งเป็นกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท ที่ปรึกษาและพนักงานของบริษัท ที่ไม่ส่งมอบบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของบริษัทให้แก่ผู้ชำระบัญชีในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามมาตรา ๖๖/๒ (๒)

๙. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับกรณีที่บริษัทประกันชีวิตซึ่งได้รับการผ่อนผันให้มีผู้ถือหุ้นหรือกรรมการแตกต่างไปจากที่กำหนดก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดขั้นตอนการดำเนินการในกรณีที่บริษัทถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ภายหลังจากการจัดตั้งกองทุนประกันชีวิต ให้สามารถขอรับชำระหนี้จากกองทุนประกันชีวิตได้ ทั้งในกรณีที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชีหรืออยู่ระหว่างกระบวนการล้มละลาย (มาตรา ๑๒)

๑๑. บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ